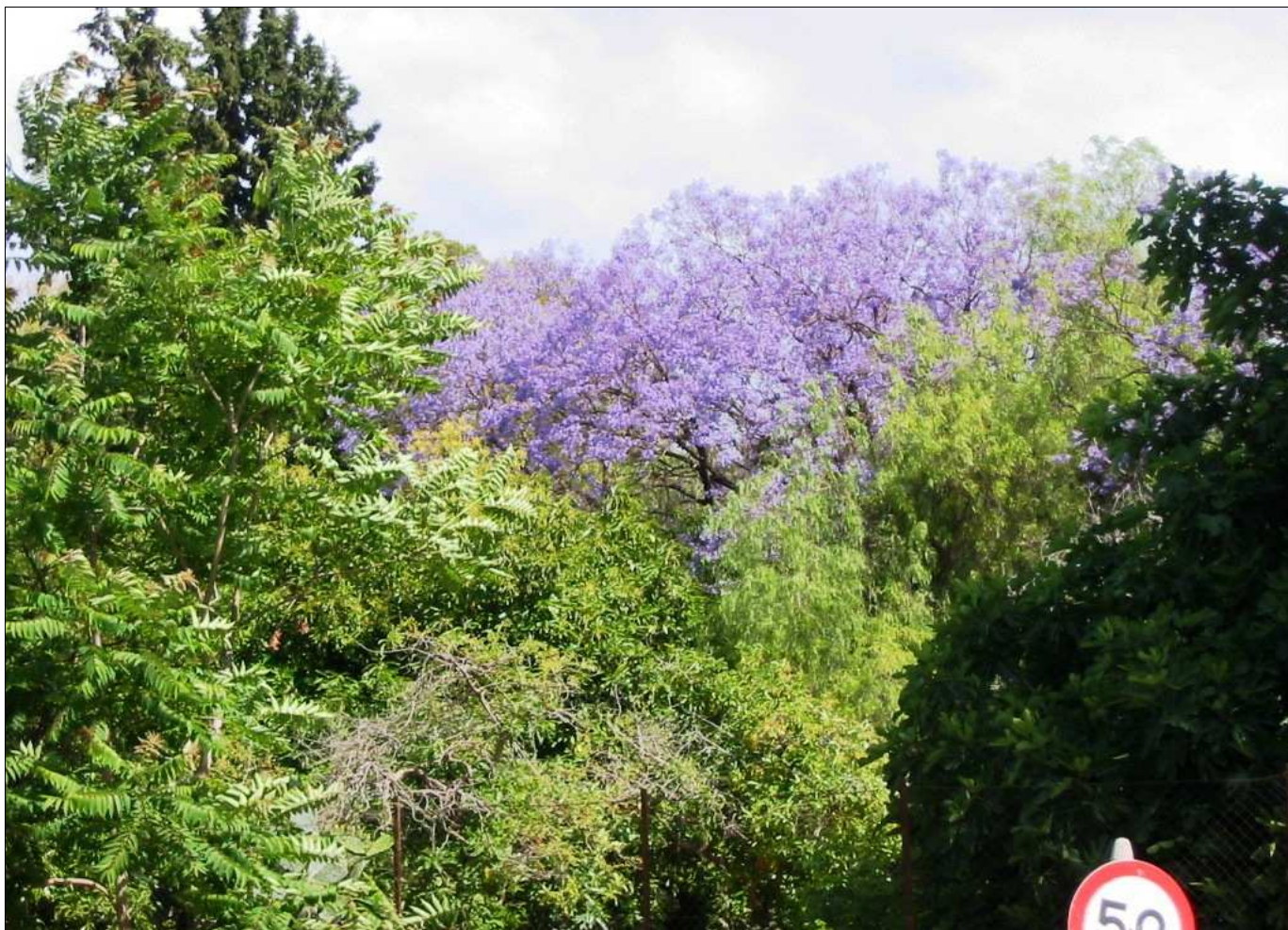

Πληροφορίες για το περιβάλλον για ταξιδιώτες στην Κρήτη:

Παλίσανδρος (*Jacaranda mimosifolia* D. DON)

Το δέντρο Παλίσανδρος ή Γιακαράντα είναι ένα φυτό της οικογένειας των βιγνονιοειδών της τάξης των χοιραδιωδών. Τα τελευταία χρόνια έχουμε δει πολύ συχνά αυτό το δέντρο με τα “μπλε άνθη” στην Κρήτη, όπως στον δρόμο από τις Μοίρες για τη Γόρτυνα (Νότια Κρήτη), λίγο πριν τον αρχαιολογικό χώρο στην αριστερή μεριά του δρόμου (βλ. **εικ.**). Φυτεύεται όλο και περισσότερο στις άκρες των δρόμων για την οριοθέτηση των λωρίδων, ιδιαίτερα στην ΒΑ Κρήτη, όπως π.χ. στη διαδρομή Άγιος Νικόλαος – (Ιεράπετρα) – Σητεία.

Ο αρχικός βιότοπος του παλίσανδρου είναι η Νότια Αμερική. Στα κατάλληλα κλίματα φυτεύεται σήμερα παγκοσμίως εξαιτίας των εντυπωσιακών του μπλε άνθεων και ως καλλωπιστικό φυτό. Το δέντρο είναι ευαίσθητο στο κρύο, μπορεί όμως να αντέξει έως και -7° Κελσίου. Λόγω της τάσης του να εξαπλώνεται, θεωρείται, ωστόσο, ως μη ιθαγενές είδος, κάτι που θέτει σε κίνδυνο τη βιοποικιλότητα. Το γένος *Jacaranda* αποτελείται από περίπου 50 είδη· πρόκειται για δέντρα μέτριου έως μεγάλου ύψους. Ο παλίσανδρος είναι φυλλοβόλο δέντρο και φτάνει ύψη από 5 έως 20 μέτρα. Ο φλοιός του είναι λεπτός και γκριζοκαφέ (βλ. **εικ.αρ.**).

Τα δις-σύνθετα **φύλλα** (βλ.εικ.πάνω αρ.) έχουν μήκος 15 - 35 cm και πλάτος 10 – 20 cm, με 10 – 20 πτερωτά φύλλα πρώτης τάξεως. Τα πτερωτά φύλλα πρώτης τάξεως αποτελούνται από 15 – 25 άμισχα πτερωτά φυλλαράκια μήκους 3-12 mm και πλάτους έως 4 mm.

Η ανθοφορία διαρκεί έως και 2 μήνες. Τα **άνθη** (βλ.εικ.αρ.) σχηματίζουν ωραίες ταξιανθίες. Τα ερμαφρόδιτα, πεντάφυλλα άνθη έχουν μήκος έως 5 cm και πλάτος 4 cm. Τα 5 μπλε έως βιολετί πέταλα συμφύονται σε καμπανοειδή μορφή. Ο στύλος τελειώνει σε ένα δικότυλο στίγμα.

Οι επίπεδες, δερματώδεις, κοκκινο-καφέ κάψες σπόρου έχουν διάμετρο 50 mm και εμπεριέχουν πολλούς σπόρους. Οι σπόροι περιβάλλονται από ένα μεμβρανώδες φύλλο (βλ.εικ.κάτω δε.). Η **εικ.αρ.** δείχνει κάψες σπόρου στο δέντρο.

Το γνωστό “ξύλο παλίσανδρου” προέρχεται, παρεμπιπτόντως, όχι από δέντρα του γένους *Jacaranda*, αλλά από δέντρα του γένους *Dalbergia*, που ανήκουν στα λεγκουμινώδη. Το ξύλο πολλών ειδών αυτού του γένους είναι ένα ποθητό πολύτιμο ξύλο. Τα περισσότερα από αυτά τα ξύλα ονομάζονται “παλίσανδροι”, και μερικά λόγω του αρώματός τους ονομάζονται και “ροδόξυλα”. Το ξύλο των ειδών *Γιακαράντα* είναι πολύ μαλακό, για να χρησιμεύσει ως “χρήσιμο ξύλο”.

φυτό: NLUK eV (4); Detailfotoquelle (3): [http://www.baumkunde.de/Jacaranda_mimosifolia/]

NR: **φυτό:** [Art.-Nr. 3.090; Zitat-Nr. 10.121] impr. *eik.amp* 10/2011

Μετάφραση από τα γερμανικά: **Μαρία Νικηφόρου**